چشم‌انداز

ایجاد فتنه جدید در عراق

یک نماینده پارلمان عراق درباره یک طرح برنامه‌ریزی شده بین‌المللی برای ایجاد فتنه جدید در این کشور هشدار داد. همزمان جریان معترضان تندرو اعلام کردند، در صورتی که مقامات ظرف یک هفته همه‌پرسی برای انتخاب نخست‌وزیر دولت جدید برگزار نکنند، اعتراضات را در سراسر این کشور تشدید خواهند کرد.

به گزارش فارس، «مهدی تقی آمرلی» نماینده ائتلاف «الفتح» عراق از یک طرح اطلاعاتی بین‌المللی برای ایجاد فتنه جدید در این کشور با هدف ایجاد جنگ داخلی خبر داد و از ملت عراق و گروه‌های سیاسی خواست اقدامی جدی برای ناکام گذاشتن چنین طرح‌هایی انجام دهند.

وی در گفت‌وگو با پایگاه خبری «المعلومه» تصریح کرد: چندین کشور متخاصم با عراق، تلاش می‌کنند این کشور را از شمال تا جنوب با جنگی داخلی درگیر کنند. همه بدون استثنا در یک تونل و گودال تاریکی افتاده‌اند و در سایه تداوم تنش‌ها عبور از این مسئله میسر نیست. این نماینده پارلمان عراق در ادامه بر ضرورت عبور از تمامی اختلافات در این مرحله دشوار و پاسخگویی به طرح‌های ابتکاری موجود برای وحدت مواضع، تأکید کرد و گفت که دستگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی و منطقه‌ای تلاش دارند با ایجاد هرج و مرج و آشوب در سراسر کشور، فتنه جدیدی در عراق به پا کنند. «عبدالامیر تعیبان» نماینده فراکسیون پارلمانی «صادقون» نیز پیش‌تر، امریکا و برخی کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس را به تلاش برای تشدید بحران در عراق متهم و تأکید کرده بود: واشنگتن و ریاض به دنبال شعله‌ور کردن جنگ در استان‌های مرکزی و جنوبی این کشور هستند.

■ تهدید یک هفته فرصت

هماهنگ‌کننده اعتراضات استان ذی‌قار در جنوب عراق گفت، تحصن‌کنندگان این استان با سایر استان‌های مرکزی و جنوبی کشور و نیز میدان التحریر بغداد توافق کردند که برای پست نخست‌وزیری همه‌پرسی برگزار شود. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آناتولی، معن الجابری، افزود: میادین تحصن توافق کردند که به دولت، کمیسیون انتخابات و دستگاه قضایی عراق یک هفته فرصت دهند تا سازوکار برگزاری همه‌پرسی را اعلام کنند. الجابری ادامه داد: میادین تحصن نامزدی چهره‌های غیرجنجالی و غیرحزبی را که همسو با دستورات مرجعیت دینی نجف است و درباره این چهره‌ها اجماع ملی وجود دارد، برعهده خواهند گرفت و سپس برای طرح اسامی در همه‌پرسی، آن را به دولت ارائه خواهند کرد. مقدمه‌چینی برای برگزاری همه‌پرسی بسیار زمان‌بر است و این باعث می‌شود در حال حاضر گزینه‌ای بعید به نظر برسد اما ظاهراً این درخواست برای اعمال فشار به گروه‌های سیاسی به منظور طرح جایگزین محمد توفیق علاوی، نخست‌وزیر مکلف عراق است که از حمایت مردمی برخوردار است.

همچنین کامل الجبوری، هماهنگ‌کننده تظاهرات استان دیالی گفت: رایزنی‌ها از شامگاه جمعه میان میادین تحصن در بغداد و سایر استان‌ها در مرکز و جنوب کشور انجام و روی برگزاری همه‌پرسی برای پایان دادن به بحران تعیین نخست‌وزیر توافق شد.

وی ادامه داد: اگر دولت و طرف‌های ذی‌ربط مطالبات معترضان را در نظر نگیرند، اعتراضات گسترده‌ای از سراسر استان‌ها به سمت منطقه سبز در بغداد راه افتاده و معترضان این منطقه را محاصره کرده و مقامات را مجبور خواهند کرد، دستورالعمل‌های معترضان را به عنوان منبع مشروع هرگونه روند سیاسی اجرایی کنند.

■ توافق جریان صدر و معترضان

معترضان میدان التحریر بغداد و ابودعاء العیساوی، نماینده رهبر جریان صدر عراق در نشستی که تا ساعات اولیه بامداد روز شنبه ادامه داشت، درباره برخی مسائل توافق کردند.

العیساوی در این نشست تعهد داد کلاه‌آبی‌ها (نیروهای وابسته به جریان صدر عراق) از میادین اعتراض عقب‌نشینی کرده و مسئولیت برقراری امنیت را به نیروهای امنیتی عراق بسپارند.

نماینده رهبر جریان صدر عراق در ادامه بر تعهد خود به امکان بازگشت تظاهرکنندگان به رستوران ترکیه‌ای مشرف به میدان التحریر و پل الجمهوریه که پایگاه و نماد معترضان بغداد است، تأکید کرد.

همچنین به تظاهرکنندگان اطلاع داده شد که در صورت ادامه مخالفت تظاهرکنندگان با محمد توفیق علاوی، نخست‌وزیر مکلف، ائتلاف سائرون وابسته به جریان صدر، امکان سلب رأی اعتماد از علاوی را در پارلمان بررسی می‌کند. از سوی دیگر یک رسانه قطری مدعی شد: رهبر جریان صدر عراق بعد از دیدار محمد علاوی با معترضان می‌خواهد حمایت از نخست‌وزیر مکلف را متوقف کند. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه العربی‌الجدید، یک منبع سیاسی آگاه اعلام کرد: مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق که اخیراً از محمد توفیق علاوی، نخست‌وزیر مکلف حمایت کرد، بعد از دیدار وی با تعدادی از معترضان و فعالان مخالف عراقی قصد دارد دست از حمایت از علاوی بردارد. وی افزود: علاوی قصد دارد فوراً با تیم خاصی از جمله سه تن از استادان دانشگاه عراقی که یکی از آنها پژوهشگر مرکز پژوهش‌های خاورمیانه انگلیس است برای نشست با تعدادی از معترضان و فعالان اقدام کند تا به راه‌حل‌هایی دست یابد که همه را راضی کند.

دورنما

یک گام تا آزادی کامل بزرگراه حلب – دمشق

مرکز موسوم به دیده‌بان حقوق بشر سوریه ضمن اذعان به تسلط ارتش سوریه بر مسیر «ام-۵» در استان ادلب خبر داد که فقط ۳۰ کیلومتر باقی مانده تا کل این بزرگراه از حلب تا دمشق به صورت کامل آزاد شود.

ارتش سوریه در ادامه پیشروی‌های خود در مواضع تروریست‌ها، توانست برخی مناطق راهبردی این کشور را آزاد کند. مرکز موسوم به «دیده‌بان حقوق بشر سوریه»، نزدیک به تروریست‌ها، روزشنبه اذعان کرد که ارتش سوریه در حال پیشروی در جنوب استان حلب و در نزدیکی مرزهای اداری با استان ادلب است. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، دیده‌بان گزارش داد که ارتش سوریه توانسته است مناطق «اجز»، «خواری»، «اباد» و «ایبلا» واقع در جنوب استان حلب را آزاد کند. بنا بر این گزارش، با این پیشروی، نیروهای ارتش سوریه در داخل استان ادلب توانستند کنترل مسیر بین‌المللی حلب-دمشق را به دست گیرند و فقط ۳۰ کیلومتر باقی مانده است که ارتش سوریه بتواند کنترل کامل این مسیر مهم را به دست گیرد. در واقع این ۳۰ کیلومتر، شامل ۱۳ روستا و شهرک است که در اشغال تروریست‌ها قرار دارد. مسیر حلب-دمشق معروف به «ام-۵» طولانی‌ترین جاده در سوریه به طول ۳۵۶ کیلومتر است. این مسیر از دمشق شروع می‌شود و پس از گذشتن از شهر حمص، شهر حماه، و شهرهای خان‌شیخون، معره النعمان و سراقب در استان ادلب، به شهر حلب ختم می‌شود. سه شهر اخیر در استان ادلب، اخیراً آزاد شدند. نیروهای سوری روز جمعه در همین مسیر، مناطق «زیتان»، «برنه» و «حویر العیس» در جنوب استان حلب را نیز آزاد کردند. در همین ارتباط، پایگاه خبری «مراسلون» گزارش داد که ارتش سوریه از شرق استان ادلب به سمت جنوب استان حلب در حال پیشروی است و چند روستا و شهرک را در شمال شرق شهر تازه آزاد شده «سراقب» تا جنوب حلب آزاد کرده است. مراسلون خبر داد که افزون بر مناطق مذکور، مناطق «الضاهریه»، «الثریا» و «رسم الورد» نیز آزاد شده است. با این پیشروی، منطقه «العیس» و ارتفاعات اطراف آن، از شرق، شمال و جنوب، تحت تسلط آتشباری ارتش سوریه قرار گرفت. طبق اعلام رسانه‌های سوری، نیروهای مقاومت در جریان پیشروی‌های خود در ادلب شماری از عناصر تکفیری را نیز به هلاکت رساندند.

انتقام ترامپ از حامیان استیضاح

اخراج مقام‌های ارشد کاخ سفید کلید خورد

گزارش یک

رئیس جمهور امریکا به دنبال به بن‌بست رسیدن استیضاح خود علاوه بر اخراج برخی مقامات ارشد که در این روند نقش داشته‌اند، خروج از پیمانی در سازمان تجارت جهانی را هم پیگیری می‌کند.

زمان چندانی از تبرئه شدن دونالد ترامپ در مجلس سنای امریکا از دو بند اتهامی در پرونده استیضاح یعنی سوءاستفاده از قدرت و مانع‌تراشی در مقابل کنگره سپری نشده است، با این حال در همین مدت زمان کوتاه، سرهنگ الکساندر ویندمن، متخصص امور اوکراین در شورای امنیت ملی کاخ سفید از انتقام‌جویی رئیس‌جمهور امریکا در امان نماند. بنابر گزارش شبکه خبری سی‌ان‌ان، به‌رغم تمایل ویندمن برای کناره‌گیری زودتر از موعد، قرار نبود ویندمن تا ماه جولای از سمت خود کنار برود با این حال مأموران، او را روز جمعه به بیرون از کاخ سفید هدایت کردند. دموکرات‌ها این اقدام را واکنشی در تلافی ادای شهادت ویندمن دانسته‌اند. در همان روز، یوگنی ویندمن، برادر وی که یکی از وکلای ارشد کمیته امنیت ملی کاخ‌سفید بود هم اخراج شد.

■ این آخرین داستان نیست

فقط چند ساعت طول کشید تا کینه‌ورزی ترامپ دومین قربانی را بگیرد و گوردون ساندلند، سفیر ایالات متحده در اتحادیه اروپا نیز به بهانه مشابه ادای شهادت علیه وی در جریان بررسی پرونده استیضاح در مجلس نمایندگان، اخراج شود. ساندلند، از سوء استفاده ترامپ از قدرت به شدت انتقاد کرده بود. وی با صدور بیانیه‌ای درباره اخراج خود گفت: «امروز به من گفته شد که رئیس‌جمهور قصد دارد فوراً مرا، به عنوان سفیر ایالات متحده در اتحادیه اروپا، فرا بخواند.»

بنابر گزارش شبکه خبری بی‌بی‌سی، ساندلند بالاترین مقام وزارت خارجه بود که در جریان تحقیقات استیضاح دو بار به کنگره رفت و اظهاراتش بسیار جنجالی شد. او بارها تأکید کرد که ترامپ مستقیماً از فعالیت‌های رودی جولیانی وکیل شخصی‌اش آگاه بود و با خود او هم درباره اینکه چطور رئیس‌جمهور اوکراین را برای اعلام تحقیقات فساد مالی درباره جو بایدن و پسرش تشویق کند، صحبت کرده بود.

ساندلند روز جمعه گفت که از کاخ سفید به او خبر داده‌اند که ترامپ خواستار بازگشت فوری او از اروپا است. به نظر می‌رسد که این پایان داستان اخراج‌ها از کاخ سفید نباشد و بنابر آنچه رسانه‌های امریکایی اعلام کرده‌اند، ترامپ همچنان قصد دارد تغییرات عمده در کاخ سفید ایجاد کند. میک مولوینی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور دیگر گزینه‌ای است که احتمالاً دارد در روزهای آتی خبر اخراج وی منتشر شود.

الیوت اینجل، رئیس دموکرات کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان کنگره امریکا در واکنش به این اقدامات، گفت: «قطعاً شرم‌آور بود اما باید به این موضوع هم توجه کنیم که با رئیس‌جمهور استیضاح شده‌ای روبه‌رو هستیم که اعضای حزب او تصمیم گرفتند او را در برابر هیچ چیز مسئول ندانند» توماس ماسی، عضو جمهوریخواه مجلس نمایندگان کنگره گفته اگر او هم به جای ترامپ بود، ویندمن را اخراج می‌کرد.

■ ترامپ برای WTO شمشیر را از رو بست

پس از خروج امریکا از توافق آب و هوایی پاریس و برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، شبکه خبری بلومبرگ به تازگی به نقل از یک منبع آگاه که نخواست نامش فاش شود، اعلام کرد که دولت ترامپ در حال تهیه پیش‌نویس فرمان اجرایی است که اگر خواسته‌های امریکا از بسته تجاری ۱/۷ تریلیون دلاری محقق نشود، از آن خارج خواهد شد. هدف از این پیمان موسوم به GPA، تدارک برای رقابت‌های خارجی و کمک به شفاف‌سازی هر چه بیشتر هزینه‌های عمومی است. تاکنون سخنگوی دفتر نمایندگی اقتصادی به چنین خبری واکنش نشان نداده اما در صورت اجرایی شدن چنین فرمانی، واشنگتن نباید انتظار داشته باشد که هم پیمانانش از اقدام امریکا استقبال کنند.

■ ترامپ ما را به جنگ برد

هفت نامزد دموکرات انتخابات ریاست جمهوری امریکا، سه روز پیش از برگزاری انتخابات مقدماتی، در جریان مناظره در ایالت نیوهمپشایر از دستور ترامپ برای ترور سپهبد قاسم سلیمانی به شدت انتقاد کردند.

پیت بوته‌جج که خود به عنوان سرباز در جنگ امریکا در افغانستان حضور داشت، گفت: «این رئیس‌جمهور ما را به آستانه یک جنگ (با ایران) برد، البته این موضوع با حمله به سلیمانی شروع نشد و با خارج کردن ما از توافق هسته‌ای ایران این موضوع شروع شد؛ توافقی که همین دولت (ترامپ) کارآمدی آن را تأیید کرده بود.»

بوته‌جج در جواب گفت: «این موضوع به شرایط بستگی دارد، به اینکه چه راهکارهای جایگزینی وجود دارد و اینکه اثرات متفاوت چنین حمله‌ای چه خواهد بود. نکته من هم همین است. این وضعیتی است که باید در آن کل تصویر اطلاعاتی از وضعیت در نظر گرفته شود. این رئیس‌جمهور (ترامپ) به جامعه اطلاعاتی ما اهانت کرده اما آنها برای جمع‌آوری اطلاعات، جان‌شان را به دست گرفته‌اند؛ اطلاعاتی که برای تصمیم گیران بسیار مهم و با ارزش هستند. من فکر نمی‌کنم که او حتی این اطلاعات را بخواند. ما شایسته داشتن یک فرمانده کل قوای بهتر هستیم.»

بایدن اینطور پاسخ داد: «نه (دستور این حمله را نمی‌دادم) و دلیل اینکه دستور آن را نمی‌دادم این است که درباره اینکه یک تهدید قریب‌الوقوع از ناحیه او (سردار سلیمانی) وجود داشت، هیچ شواهد و مدارکی در دست نبود.»

خبر

فلسطین ۳۰۰ نقض در معامله قرن را به شورای امنیت می‌برد

سازمان آزادیبخش فلسطین سندی شامل ۳۰۰ مورد نقض قوانین بین‌الملل در طرح ادعایی صلح امریکا آماده کرده است و قصد دارد همزمان با سفر رئیس تشکیلات خودگردان به نیویورک، آن را میان اعضای شورای امنیت پخش کند. جامعه جهانی هم گفته است که معامله قرن نمی‌تواند مناقشه فلسطین و اسرائیل را حل کند.

با گذشت نزدیک به دو هفته از رونمایی معامله قرن از سوی رئیس‌جمهور امریکا، واکنش‌های جهانی نسبت به این طرح ننگین همچنان ادامه دارد. فلسطینی‌ها که هشدار داده‌اند به هیچ وجه با طرح امریکا موافقت نخواهند کرد، تلاش می‌کنند با بردن این طرح به شورای امنیت سازمان ملل، از مجاری قانونی حقوق ضایع شده خود را پیگیری کنند. محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان امروز به نیویورک می‌رود تا طرحی را که فلسطینی‌ها در رد «معامله قرن» آماده کرده‌اند برای تصویب شدن به شورای امنیت تحویل دهد. به گزارش روزنامه القدس‌العربی، صائب عریقات، مذاکره‌کننده ارشد فلسطینی در همین زمینه اعلام کرد: «سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) سندی را حاضر کرده که شامل ۳۰۰ مورد نقض قانون بین‌الملل در طرح ادعایی صلح امریکاست». عریقات تأکید کرد: «این سند به زبان انگلیسی در میان تمام اعضای شورای امنیت و جمعیت عمومی سازمان ملل پخش خواهد شد». بر اساس این گزارش در طرحی که دبیرکل ساف تهیه کرده، آمده است: «تخلف‌های انجام شده در طرح امریکا قطعنامه‌های سازمان ملل مربوط به مسئله فلسطین را نقض می‌کند و بارزترین آنها مربوط به مسئله قدس است که اسرائیل هیچ حق حاکمیتی در آن ندارد و جامعه بین‌الملل الحاق آن را به رسمیت نشناخته است». همچنین، در این سند به تخلف‌های انجام شده علیه نوار غزه و حاکمیت آن و نیز منابع طبیعی و اقتصاد نیز پرداخته شده است.

فلسطینی‌ها در حالی نقض قوانین بین‌المللی در معامله قرن را به شورای امنیت می‌برند که امریکا طی ۷۲ سال گذشته از تأسیس رژیم صهیونیستی، هرگونه طرح ضد صهیونیستی در شورای امنیت را وتو کرده است. به گفته رهبران فلسطین، طرح واشنگتن سرزمین فلسطین را به ۶ درصد سرزمین فعلی کاهش می‌دهد و بخش‌های گسترده‌ای از کرانه باختری را به سرزمین‌های اشغالی ملحق می‌کند. همچنین این طرح به‌رغم مخالفت‌های جهانی، طرح راهکار دو دولتی را از بین برده است و قدس را به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی به رسمیت شناخته است. این طرح که به ادعای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا با جزئیات‌ترین طرح از زمان تأسیس اسرائیل به شمار می‌رود، نه تنها کمکی به روند صلح در منطقه نمی‌کند بلکه به تشدید تنش‌ها در سرزمین‌های اشغالی بین فلسطینی‌ها و صهیونیست‌ها منجر می‌شود. گروه‌های مقاومت فلسطین اعلام کرده‌اند که تا پای جان از سرزمین‌شان دفاع خواهند کرد.

گزارش ۲

بورل: اروپا باید ایران را از منافع برجام مطمئن کند

سیاست خارجی اتحادیه اروپا هرگز موفق نخواهد شد چرا که اروپا خیلی ضعیف و چند دسته است. اروپا باید از دو چیز اجتناب کند؛ استعفا و پراکندگی

کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا، سه روز بعد از سفر به ایران، روز جمعه در واشنگتن با مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا ملاقات کرد. از محتوای این ملاقات چیزی به بیرون درز نکرده ولی ظاهراً جوزف بورل به دنبال حفظ برجام است. موضع‌گیری‌های اولیه کمیسیونر جدید اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که او به الزامات نجات برجام آگاه است تا جایی که در یادداشتی نوشته که اگر اروپا به دنبال حفظ برجام است بایستی از این اطمینان حاصل کند که ایران در صورت بازگشت به تعهدات کامل خود در برجام، از این توافق منتفع شود.

جوزف بورل، روز جمعه ۷ فوریه (۱۹ بهمن) با مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا در واشنگتن دیدار کرد. در بیانیه‌ای که وزارت خارجه امریکا درباره ملاقات این دو منتشر کرده، آمده که آنها درباره «آینده صلح در خاورمیانه، روابط تجاری امریکا و اتحادیه اروپا و لزوم مسئول نگاه داشتن ایران و روسیه درباره اعمال بی‌ثبات‌کننده‌شان» گفت‌وگو کرده‌اند. بورل نیز بعد از این ملاقات تأیید کرد که با پمپئو درباره «همه» مسائل گفت‌وگو کرده است. بورل در توئیتی با اشاره به دیدارش با پمپئو نوشت: «درباره چالش‌های عمده، ما همیشه یکصدا هستیم، حتی اگر درباره همه امور توافق نظر نداشته باشیم.» البته بورل نگفته که عدم توافقی که او از آن صحبت می‌کند، چه چیزهایی است ولی شواهد و قرائن نشان می‌دهد که برجام یکی از موضوعات اختلافی اتحادیه اروپا و امریکا است. یک روز قبل از سفر بورل به واشنگتن، دیپلمات‌های اروپایی در گفت‌وگو با المانیتور گفتند که ظاهراً مقام‌های دولت ترامپ در ماه‌های گذشته به خودشان قبولانده‌اند که حکومت ایران در آستانه سقوط است و به همین دلیل علاقه‌ای برای بازگشت به میز مذاکره ندارند، ارزیابی که اروپاییان با آن موافق نیستند. مقام‌های اروپایی به‌رغم اذعان به اینکه ایران به دلیل تحریم‌های امریکا تحت فشار قرار گرفته با دیدگاه دولت ترامپ مبنی بر اینکه حکومت ایران در آستانه سقوط است یا اینکه تهران ممکن است مجبور به پذیرش فهرست خواسته‌های واشنگتن شود هم‌نظر نیستند. یک منبع اروپایی که نخواسته نامش فاش شود به المانیتور گفته است: «ما فکر می‌کنیم ایران قادر است مقادیر زیادی سختی را جذب کنند. »این منبع اروپایی می‌گوید: «مشکل سیاست فشار حداکثری این است که پرخطر است. ما واقعاً فکر می‌کنیم پاسخی برای این مشکل وجود ندارد که اگر فشار حداکثری باعث شود ایران کاملاً از برجام خارج شود و آنها توسعه برنامه هسته‌ای خودشان را از سر بگیرند چه برنامه‌ای داریم؟»

■ باید سیاست قدرت را یاد بگیریم

کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا دیروز در یادداشتی که همزمان با سفرش به امریکا خطاب به دولت‌های اروپایی در پایگاه تحلیلی «پراجکت سیندیکیت»، منتشر کرد، آورد: «اگر بخواهیم برجام زنده بماند، باید اطمینان حاصل کنیم که ایران به‌ازای بازگشت به اجرای کامل این توافق، از مزایای آن برخوردار شود.» او ابتدا از کشورهای عضو اتحادیه اروپا خواسته که واقعیت‌های جهان کنونی را ببینند و خودشان را با «سیاست مبتنی بر قدرت» وفق دهند. به باور بورل، «جهان کنونی، جهان رقابت ژئواستراتژیک است؛ دنیایی که در آن برخی رهبران در توسل به زور و استفاده از ابزارهای اقتصادی و دیگر ابزارها به عنوان سلاح، هیچ محذوریت اخلاقی قائل نیستند. »کمیسیونر تازه‌کار اتحادیه اروپا می‌نویسد: «برای اجتناب از تبدیل شدن به بازیگران بازنده در دنیای امروزه رقابت ایالات متحده و چین، ما (اتحادیه اروپا) باید زبان قدرت را دوباره یاد بگیریم و اروپا را یک بازیگر ژئواستراتژیک در سطح بالا بشناسیم.»

■ نتیجه دیپلماسی بدون اقدام و عمل

بورل با اشاره به این دیدگاه که «بسیاری می‌گویند سیاست خارجی اتحادیه اروپا هرگز موفق نخواهد شد چرا که اروپا خیلی ضعیف و چند دسته است» می‌نویسد: «البته این موضوع صحت دارد که اگر کشورهای عضو درباره خطوط اصلی اقدام و بازیگری (اتحادیه اروپا) اختلاف نظر داشته باشند، اعتبار دسته‌جمعی ما آسیب خواهد دید. گاهی اوقات، ما فقط درباره ابراز نگرانی‌های‌مان اتفاق نظر داریم، نه درباره اینکه باید درباره این نگرانی‌ها چه کاری انجام دهیم.» از نظر بورل، «اروپا باید از دو چیز اجتناب کند؛ استعفا و پراکندگی. استعفا یعنی این تفکر که مشکلات جهانی بسیار بیش از حد هستند یا اینکه آنقدر دور هستند که اروپایی‌ها نیازی نیست درباره آنها حس نگرانی داشته باشند.» کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا تأکید می‌کند: «امسال باید سالی باشد که اروپا راه خود را در داشتن یک رویکرد ژئواستراتژیک پیدا کند و از سرنوشت بازیگری که به جست‌وجوی هویتش باشد، فرار کند.» بورل در همین زمینه به برجام اشاره کرده و ضمن تأکید بر لزوم بازگشت ایران به انجام کامل تعهدات خود در این توافق، از ضرورت عملی شدن منافع وعده داده شده به ایران صحبت کرده است. او نوشت: «دیپلماسی بدون داشتن پشتیبانی اقدام و عمل، نمی‌تواند توفیق یابد. اگر ما خواهان پایدار ماندن آتش‌بس شکننده در لیبی هستیم، باید از پابرجا ماندن تحریم تسلیحاتی حفاظت کنیم. اگر ما خواهان نجات توافق هسته‌ای ایران (برجام) هستیم، باید از این موضوع اطمینان حاصل کنیم که ایران در صورت بازگشت به پایبندی کامل به برجام از آن منتفع می‌شود.»

نگاه

سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

فرقه جمهوریخواه!

دونالد ترامپ از خطر استیضاح خلاص شد و بعد از شکست دموکرات‌ها در جلسه روز چهارشنبه گذشته، اول طبق معمول سراغ توئیتر رفت تا با بد و بی‌راه گفتن به دموکرات‌ها و «متقلب و فاسد» خواندن آنها، پیروزی خود را جشن بگیرد و بعد هم در مقابل خبرنگاران حاضر شد تا با نشان دادن نسخه‌ای از روزنامه‌های واشنگتن‌پست و یواس‌ای‌تودی، تیتر درشت «تبرئه شد» را نشان آنها بدهد. حالا بعد از جشن گرفتن نوبت انتقام ترامپ رسیده و او اول از همه به کاخ سفید رفته تا به قول معروف یک «خانه تکانی» اساسی بکند. سرهنگ آلکساندر ویندمن و گوردون ساندلند دو قربانی نخست خانه‌تکانی او هستند که از پست خود در کاخ سفید و مقام سفارت در اتحادیه اروپا کنار گذاشته شوند. خبرها حکایت از این دارد که ترامپ قصد تغییرات دیگری را نیز دارد تا اینکه کاخ سفید در سال انتخاباتی او امن و امان شود اما باید توجه داشت که در این سال بیش از هر چیز نیاز به حمایت جمهوریخواهان دارد؛ چیزی که در جریان این استیضاح تأیید شد.

در واقع، حمایت جمهوریخواهان از ترامپ از ابتدای امر بر همگان مشخص بود و کسی انتظار نداشت که پرونده استیضاح ترامپ و دو اتهام علیه او در مورد سوءاستفاده از قدرت و اخلال در روند رسیدگی کنگره به نتیجه‌ای برسد. با وجود این، دموکرات‌ها امید داشتند که با فراخواندن شاهدان به خصوص جان بولتون رأی دست‌کم ۱۴ سناتور جمهوریخواه را تغییر بدهند و به این وسیله استیضاح ترامپ را به تأیید مجلس سنا برسانند. دموکرات‌ها برای این کار به رأی دست‌کم چهار سناتور جمهوریخواه نیاز داشتند و حتی گفته می‌شد که رایزنی‌ها و لابی‌گری‌ها به نتیجه رسیده و آنها به رأی چهار سناتور رسیده‌اند اما در جلسه شامگاه جمعه ۳۱ ژانویه، معلوم شد که صف حمایت از ترامپ در میان جمهوریخواهان محکم پشت ترامپ ایستاده و به جز دو سناتور جمهوریخواه به نام‌های میت رامنی و سوزان کالینز، مابقی به عدم نیاز به احضار شاهدان رأی دادند تا کار آنها در روز چهارشنبه راحت شود. نکته جالب اینجا است که حتی میچ مک‌کانل، رهبر اکثریت جمهوریخواه مجلس سنا، در روزهای قبل چندان اطمینانی به این حمایت نداشت و معلوم است که طی این چند روز، جمهوریخواهان سخت به تکاپو افتاده بودند تا ریزشی در صف آنها ایجاد نشود و توانستند در این کار موفق شوند.

این تلاش جمهوریخواهان به کام ترامپ شده و باید گفت که هدف آنها حفظ رئیس‌جمهور هم‌حزبی در مسند قدرت بود و مهم‌تر از این، حزب جمهوریخواه بیش از حد وابسته به ترامپ شده است. دلیل اول روشن است چرا که در صورت استیضاح و برکناری ترامپ، جمهوریخواهان دیگر امیدی به موفقیت در انتخابات ریاست جمهوری آینده نداشتند، چرا که رسوایی رئیس‌جمهور منسوب به حزب آنها بسیار سنگین‌تر از این بود که بتوانند در این مدت کوتاه فکری برای آن بکنند. با این حال، مسأله مهم و اساسی وابستگی جمهوریخواهان و حزب‌شان به ترامپ است. در واقع، ترامپ از انتخابات ۲۰۱۶ به این سو نه تنها فضای دوقطبی حاکم بر امریکا را حفظ کرده بلکه باید گفت خودآگاهانه آن را تشدید هم کرده است. هدف او از تشدید این فضای دوقطبی فقط حفظ هوادارانش در بین مردم امریکا نیست بلکه او با این کار توانسته صدای منتقدانش را در داخل حزب جمهوریخواه خاموش کند. نکته جالب توجه اینجا است که او در ابتدای ریاست‌جمهوری‌اش چندان مورد قبول بزرگان و شخصیت‌های مطرح حزب جمهوریخواه نبود و حتی بسیاری از آنها حاضر نشدند در مراسم تحلیف او شرکت کنند. حالا به غیر از میت رامنی یا شاید دو سه نفری غیر از او خبری از آن منتقدان نیست و اگر هم منتقدانی باشند دیگر مثل سه سال قبل علنی علیه او حرفی نمی‌زنند. به عبارت دیگر، فضای به شدت دوقطبی در امریکا به نحوی شده که یا باید موافق ترامپ بود یا باید مخالف او که در این صورت جناح دموکرات‌های مخالف ترامپ تقویت می‌شود. خبر بد برای دموکرات‌ها این است که شکست آنها و پیروزی ترامپ در جریان استیضاح بهترین فرصت را برای ترامپ فراهم کرده تا فضای دوقطبی موجود را شدیدتر هم بکند و از همین حالا دست به کار شده است. بی‌احترامی او به نانسی پلوسی و اخراج کارکنان کاخ سفید در این جهت انجام شده است و بعد از این هم باید انتظار اقدامات خبرساز دیگری از طرف او را داشت تا فضای سیاسی موجود را تا آن حد دوقطبی کند که تمام حزب جمهوریخواه را مجبور به تبعیت از خود کند و نتیجه چیزی شود که او با نمایش فیلمی در توئیتر نشان داد: «ترامپ ۱۰۱۴»، «ترامپ ۲۰۲۸»، «ترامپ ۲۰۳۶»، «ترامپ ۲۰۴۰»... «ترامپ تا ابد». معلوم است که این شعارها خیالی هستند اما نباید از حرف جو والش غفلت کرد که بعد از کنارگیری از رقابت درون‌حزبی با ترامپ گفت: «حزب جمهوریخواه تبدیل به یک فرقه شده است.»

اخبار کوتاه

■ هشدار ماکرون درباره تنش در خلیج فارس و دریای مدیترانه

امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه گفته که افزایش تحرکات کشتی‌های جنگی در آب‌های تحت منازعه و انجام رزمایش‌های از پیش اعلام نشده در این مناطق، تهدیدی برای ثبات جهانی هستند. به گزارش فارس به نقل از «تاس»، ماکرون در جمع فارغ‌التحصیلان یک دانشکده افسری گفت: «نواحی تنش میان کشورهای مختلف در حال افزایش است زیرا آنها در آستانه به کار گرفتن نیروهای نظامی خود آنها را به نمایش می‌گذارند». ماکرون افزود: «این اتفاق در شماری از دریاهای تحت منازعه مانند مدیترانه، دریای جنوب چین و خلیج فارس مشاهده می‌شود. در خشکی نیز رزمایش‌های نظامی گسترده‌ای بدون اعلام قبلی انجام می‌شود. موارد مشابهی نیز در زیر آب و در آسمان نیز مشاهده می‌شود و در این خصوص آزمایش موشک‌های دفاعی با بمب‌افکن‌های راهبردی همچنان تداوم دارد.»

■ رئیس شورای حاکمیتی سودان: ملاقاتم با نتانیاهو خیر خدا بود!

رئیس شورای حاکمیتی سودان درباره جزئیات دیدار اخیرش با نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در اوگاندا صحبت کرده و مدعی شده که من قبل از سفر از خداوند طلب خیر کردم. از خداوند در هر نمازی این را می‌خواهم «خداوندا در این امر برای ما خیر قرار بده و آن را برای ما آسان کن و اگر خوب نیست مانع آن شو.» عبدالفتاح البرهان، رئیس شورای حاکمیتی سودان در گفت‌وگو با سایت «تاسیتی نیوز» سودان ادعا کرد که اقدام عادی‌سازی روابط برای سودان مایه خیر و خوبی است. این مقام سودانی افزود: ان‌شاءالله. تمام هم و غم ما منفعت سودان است. وی گفت که همراه با نتانیاهو غذا خورده است.

■ حزب‌الله به دولت «دیاب» رأی اعتماد می‌دهد

معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان اعلام کرد، این جنبش بیانیه وزارتی دولت جدید را نقشه راهی مناسب دیده و به این دولت رأی اعتماد خواهد داد. بر اساس گزارش شبکه «المنار»، نعیم قاسم در واکنش به تصویب نقشه راه دولت لبنان گفت: «ما بیانیه وزارتی را نقشه راهی کاملاً مناسب برای پروژه نجاتی دیدیم که دولت باید روی آن کار کند. حزب‌الله به این دولت رأی اعتماد خواهد داد زیرا شایسته فرصت دادن است. ما می‌دانیم که ۳۰ سال عقب‌رفت و بحران را نمی‌توان در چند روز و چند هفته حل کرد به همین دلیل باید منتظر باشیم و به دولت فرصت دهیم.» قرار است پارلمان لبنان سه‌شنبه جاری برای تصویب بیانیه وزارتی دولت جدید تشکیل جلسه دهد.